

**Szczegółowy zakres wiedzy i umiejętności wymaganych na I stopniu
Wojewódzkiego Konkursu Przedmiotowego z Języka Polskiego dla uczniów szkół podstawowych
województwa śląskiego w roku szkolnym 2026/2027**

I. Zakres umiejętności.

1. Czytanie ze zrozumieniem różnych tekstów kultury.
2. Analiza i interpretacja utworów literackich oraz innych tekstów kultury z wykorzystaniem potrzebnej terminologii.
3. Wykorzystywanie podstawowej wiedzy o języku – znajomość pojęć oraz terminów służących opisywaniu języka i komunikowaniu się ludzi.
4. Tworzenie wypowiedzi pisemnej na określony temat.
5. Umiejętność samodzielnego docierania do informacji, dokonywania ich selekcji, syntezy oraz wartościowania.
6. Wykorzystywanie elementów retoryki do tworzenia wypowiedzi pisemnych.

II. Szczegółowy zakres wiedzy i umiejętności wymaganych na I stopniu

1. Znajomość tekstów kultury wskazanych w literaturze konkursu.
2. Stosowanie różnych form wypowiedzi pisemnych, w tym użytkowych, objętych podstawą programową tj.: zaproszenie, ogłoszenie, dedykacja, życzenia.
3. Znajomość i przestrzeganie zasad poprawności językowej.
4. Znajomość i przestrzeganie zasad poprawnej pisowni ortograficznej i interpunkcji języka polskiego.
4. Umiejętność korzystania z różnych źródeł informacji.
5. Czytanie ze zrozumieniem różnych tekstów kultury, tekstów źródłowych.
6. Znajomość gatunków literackich (np. fraszka, sonet, opowiadanie, powieść), środki artystycznego wyrazu (np. epitet, porównanie, wyrazy dźwiękonaśladowcze, archaizm, uosobienie, ożywienie oraz ich funkcje), znajomość zagadnień językowych niewykraczających poza nową podstawę programową kształcenia ogólnego w szkole podstawowej (np.: części mowy, części zdania, rodzaje wypowiedzeń, składnia zdania pojedynczego oraz zdań złożonych).
7. Określenie funkcji elementów tekstu przy użyciu odpowiedniej terminologii i wykorzystanie różnych kontekstów.
9. Rozróżnianie narracji pierwszoosobowej i trzecioosobowej oraz określanie ich funkcji w utworze.
10. Rozpoznawanie i wyszukiwanie w tekście imiesłówów oraz określanie ich formy gramatycznej.
11. Umiejętność wyszukiwania głębszego sensu utworów literackich i rozumienie podstawowych środków artystycznego wyrazu.
12. Umiejętność analizy tekstów, formułowania opinii, argumentowania.
13. Rozróżnianie mowy zależnej i niezależnej.
14. Własna aktywność twórcza.

III. Wykaz literatury obowiązującej uczestników

Stopień I (szkolny)

1. Charles Dickens „Opowieść wigilijna”
2. Adam Mickiewicz „Pan Tadeusz” (fragment)